

Handläggare
Sigita Jogminaite
Telefon: 08-50825194
Jessica Lundkvist
Telefon: 08-50825181

Till
Socialnämnden
2023-03-19

Remiss av Stockholms stads program för idrott, motion och friluftsliv 2024-2028

Svar på remiss från kommunstyrelsen, Dnr KS 2023/1303

Förvaltningens förslag till beslut

1. Socialnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Sammanfattning

Ett förslag på nytt idrottspolitiskt program har skickats ut på remiss till ett flertal remissinsatser i staden. Det huvudsakliga innehållet i programmet för 2024-2028 är detsamma som det tidigare programmet, men innehåller några uppdateringar. Programmet har ett nytt namn, är kortare och lyfter mer konkreta åtgärder. Bland annat lyfts det trygghetsskapande och brottsförebyggande arbetet där idrotten har en viktig roll i att förebygga och motverka rekrytering av unga till kriminalitet. I det förra programmet lyftes rekryteringen av ungdomar till kriminella och våldsamma nätverk inom supporterulturen.

Förvaltningen ser positivt på samarbete med skolor, idrottsföreningar och lokala samhällen för att bygga en positiv och stödjande miljö för ungdomar att delta i fysisk aktivitet.

Socialnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Bakgrund

Kommunstyrelsen har remitterat reviderat idrottspolitiskt program 2024-2028 för besvarande senast 2024-04-08. Remissinstanserna är stadsledningskontoret, arbetsmarknadsnämnden, exploateringsnämnden, fastighetsnämnden, kulturnämnden, kyrkogårdsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, servicenämnden, socialnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden, utbildningsnämnden, äldrenämnden, överförmyndarnämnden, Bromma stadsdelsnämnd, Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd, Farsta stadsdelsnämnd, Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd, Kungsholmens stadsdelsnämnd, Skarpnäcks stadsdelsnämnd, Skarpnäcks stadsdelsnämnd,

Skärholmens stadsdelsnämnd, Södermalms stadsdelsnämnd, Stockholms Stadshus AB, kommunstyrelsens råd för funktionshinderfrågor, förskolenämnden, Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd, Järva stadsdelsnämnd, Norra innerstadens stadsdelsnämnd och RF-SISU Stockholm.

Ärendet

I Stockholm finns möjlighet att utöva en stor mängd idrotter och motionsformer, både genom föreningslivet och genom andra aktörer. Idrott, motion och friluftsliv är en självklar och viktig del i stadens utveckling, vilket bidrar till stadens Vision 2040.

De goda och varierade möjligheterna till idrott, motion och friluftsliv bidrar till att utjämna skillnader i hälsa och livsvillkor och att alla barn och unga kan utvecklas och få sina behov tillgodosedda samt att barns rättigheter säkerställs.

Stockholms stads program för idrott, motion och friluftsliv är ett stadsövergripande program som gäller för stadens samtliga nämnder och bolag. Det övergripande målet är att genom ökad fysisk aktivitet förbättra folkhälsan och minska ojämlikheter i hälsa. Fokus är att få fler stockholmare i rörelse oavsett form eller organisering.

Prioriterade grupper

Staden ska arbeta för ett Stockholm där *alla invånare* vill och kan röra på sig, oavsett ålder. Stadens arbete inriktas särskilt på barn och ungdomar i åldern 7-20 år, med fokus på inaktiva.

För att utjämna skillnader i hälsa utifrån ett jämställdhets- och jämlikhetsperspektiv ska staden prioritera att stimulera de grupper som idrottar eller motionerar i mindre utsträckning än snittet. Stockholms stad ska särskilt prioritera att få följande grupper aktiva:

- Ungdomar 13-20 år (*särskilt* flickor och ungdomar med låg socioekonomisk status)
- Personer med funktionsnedsättning från 7 år

Fokusområden

För att nå målet att fler stockholmare ska bli fysiskt aktiva krävs ett långsiktigt, tvärsektoriellt, strategiskt arbete där samverkan mellan stadens nämnder och bolag är av stor vikt för att nå framgång.

Staden har identifierat *tre* fokusområden som har stor potential att nå de grupper som står långt ifrån fysisk aktivitet. Fokusområdena är även centrala för att öka jämställdheten och minska ojämlikheten i hälsa genom idrott, motion och friluftsliv. De tre fokusområdena är:

1. En aktiv skola
2. Organiserad motion och idrott för alla

3. Anläggningar och ytor som främjar rörelse

För att *skolan* ska kunna vara en framgångsrik arena för att stimulera fler till fysisk aktivitet är det en förutsättning att det sker ett samarbete mellan skolan och aktörer som organiserar idrott och motion.

Organiserade fritidsaktiviteter är en viktig skyddsfaktor för goda uppväxtvillkor. Aktiviteterna ger tillgång till sociala nätverk och positiva sammanhang vilket kan förebygga att unga, speciellt pojkar och unga män, utvecklar normbrytande beteenden.

En viktig skrivelse i programmet handlar om att idrottsrörelsen inte bara är en viktig aktör när det kommer till att aktivera barn och unga utan kan också fylla en viktig roll i det trygghetsskapande och brottsförebyggande arbetet. Med idrotten som verktyg kan rekrytering av unga till kriminalitet förebyggas och motverkas. Eftersom kriminaliteten kryper sig längre ned i åldrarna finns det anledning att arbeta specifikt gentemot yngre barn för att få in dem tidigt i idrottsrörelsen.

Stadens *anläggningar* och ytor för idrott, motion och friluftsliv ska finnas till för alla stockholmare och tillgodose olika behov, i syfte att få fler invånare i rörelse. En växande stad innebär att efterfrågan på idrottsanläggningar och ytor för fysisk aktivitet och friluftsliv kommer att öka ytterligare till följd av förväntad befolkningsökning. I staden finns dessutom sedan länge en stor anläggningsbrist. Denna brist är för många idrotter det enskilt största hindret för att kunna aktivera fler invånare. Målsättningen är att kunna erbjuda fler idrottsanläggningar som passar alla oavsett ambitionsnivå eller önskad organisationsform.

Stadens mål, strategier och arbetssätt gällande anläggningar och ytor konkretiseras i Stockholms stads *Strategi för idrottsanläggningar 2022-2026*, *Strategi för ett jämställt och jämlikt nyttjande av spontanidrottsytor* samt i stadsdelsnämndernas *lokala parkplaner*.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom socialförvaltningens avdelning för strategi och utveckling. Förvaltningsgruppen har behandlat ärendet 2024-03-13. Rådet för funktionshinderfrågor har haft möjlighet att behandla ärendet den 2024-03-14.

Jämställdhetsanalys

Flickor är fysiskt inaktiva i högre utsträckning än pojkar, deltar i lägre utsträckning i föreningslivet och är kraftigt underrepresenterade på stadens spontanidrottsytor. Det är därför av största vikt att staden fokuserar på att möjliggöra organiserade aktiviteter som efterfrågas av flickor och i den form som tilltalar dem. Särskild vikt ska läggas på flickor i högstadie- och gymnasieåldrarna. Staden ska även erbjuda verksamhet som är riktad enbart till flickor.

Könsfördelningen bland barn och ungdomar som är aktiva inom föreningsidrotten, likväl som det totala utövandet av idrott/motion, är ungefär 60 procent pojkar och 40 procent flickor. Bland de som nyttjar spontanidrottsanläggningar utomhus är könsfördelningen ungefär 74 procent pojkar/män och 26 procent flickor/kvinnor. Detta innebär att staden särskilt ska gynna flickors idrottande och motionerande och stimulera fler flickor till fysisk aktivitet.

Flera trygghetsundersökningar visar att flickor/kvinnor upplever otrygghet när de vistas i offentliga miljöer i högre utsträckning än pojkar/män. Stadens ska därför arbeta för att öka trygghet på dessa plattformar.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen ser positivt på samarbete med skolor, idrottsföreningar och lokala samhällen för att bygga en positiv och stödjande miljö för ungdomar att delta i fysisk aktivitet. Det är av stor vikt att information om fördelarna med en hälsosam livsstil når alla för att skapa incitament för deltagande. Exempelvis kan detta ske genom att använda pictogrambilder vid information på web om till exempel utegym eller friluftsgårdar, PT-online eller andra innovativa exempel. Inte minst viktigt att använda klarspråk så att fler förstår.

Föreningslivet är den enskilda aktör som aktiverar flest barn och ungdomar och föreningsdeltagande kan även bidra till demokratisk fostran och kunskap samt till att skapa sammanhang och tillhörighet. Trygga miljöer med engagerade ledare kan minska efterfrågan att söka tillhörighet i negativa miljöer. Här har föreningslivet i Stockholm en stor och betydande roll. En viktig faktor i detta arbete är att även säkerställa att det är tryggt för flickor att ta sig till och från aktiviteten.

Förvaltningen anser att det är positivt att resurser fördelas inte enbart utifrån ett jämställdhetsperspektiv som föreslås i programmet utan också utifrån funktionshinderperspektiv. Detta eftersom att personer med funktionsnedsättning tillhör de prioriterade grupperna.

För att utjämna hälsoskillnader utifrån ett jämställdhetsperspektiv är det viktigt att främja jämlik tillgång till hälsoresurser och vård. Det innebär att eliminera ekonomiska hinder för vård, främja utbildning om hälsa, och adressera sociala och kulturella faktorer som påverkar hälsa. Att involvera barn och ungdomar i beslutsfattande processer är också avgörande.

Det övergripande målet för Sveriges folkhälsopolitik är att skapa samhällliga förutsättningar för en god och jämlik hälsa i hela befolkningen och sluta de påverkbara hälsoklyftorna inom en generation. Dessa påverkbara hälsoklyftor inom en generation som

syftar på skillnader i hälsa kan påverkas eller förändras under en persons livstid. Det innebär att det finns faktorer eller omständigheter som, om de hanteras eller förbättras, kan minska klyftorna i hälsa mellan olika grupper inom samma generation.

Förvaltningen anser att det reviderade programmet för idrott, motion och friluftsliv bättre kan tillgodose alla barns och ungas rätt till utveckling, fritid och hälsa samt att samhället kan dra nytta av alla dessa positiva effekter och främja en sundare och mer inkluderande samhälle.

Socialnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Veronica Wolgast Carstorp
Socialdirektör
Socialförvaltningen

Lina Blombergsson
Avdelningschef
Socialförvaltningen

Bilagor

1. Stockholms stads program för idrott, motion och friluftsliv 2024-2028
2. Program för idrott motion och friluftsliv - rotelns ändringsförslag inför remittering

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Veronica Wolgast Carstorp, Socialdirektör	2024-03-08
Maria Karlsson, Verksamhetsutvecklare	2024-03-07